

Kommunestyres behandling av sak 97/2022 i møte den 08.12.2022:

Behandling

FORSLAG

Det ble fremmet følgende fellesforslag for SP, KRF, SV, MDG:

1. *Kommunestyret vedtar forslag til Handlingsprogram for 2023 – 2026, herunder årsbudsjett for 2023 og økonomi- og handlingsplan for 2023 - 2026. Her inngår bevilgningsoversikt drift og investering, samt sum bevilgning drift (rammeområder) med 948,7 mill. kroner og investering varige driftsmidler (investeringsprosjekter) med 320,5 mill. kroner.*
2. *I medhold av eiendomsskatteloven §§ 2 og 3, fattes følgende vedtak om eiendomsskatteutskrivningen i Hustadvika kommune for 2023:*
 - a. *Hustadvika kommune skal i medhold av eiendomsskatteloven §§ 2 og 3a skrive ut eiendomsskatt på alle faste eiendommer i hele kommunen for 2023.*
 - b. *Det skrives ut eiendomsskatt på det særskilte skattegrunnlaget redusert med fem syvendedeler i 2023 (jf. overgangsregel til eiendomsskatteloven §§ 3 og 4 første ledd første pkt.). Skattesatsen på det særskilte skattegrunnlaget i tidligere Fræna kommune er 7 promille. Skattesatsen på det særskilte skattegrunnlaget i tidligere Eide kommune er 2 promille.*
 - c. *Den generelle skattesats som skal gjelde for de skattepliktige eiendommene settes til 7 promille (esktl. § 13). I medhold av eiendomsskatteloven § 12a differensieres satsen ved at den skattesats som gjelder boliger og fritidseiendommer settes til 4 promille av skattegrunnlaget.*
 - d. *For boliger og fritidseiendommer gjelder et bunnfradrag på kr. 200 000,- (esktl. §11).*
 - e. *Eiendomsskatten for 2023 skrives ut i 4 terminer, men likevel slik at den kan deles i 1 og 12 terminer.*
 - f. *Med hjemmel i eiendomsskatteloven § 7 gis følgende fritak:*
 - i. *Stiftelser eller institusjoner som tar sikte på å gagne kommunen, fylket eller staten jf. § 7 bokstav a.*
 - ii. *Eiendommer tilhørende frivillige lag og organisasjoner som blir brukt til idrett, religiøse og allmennyttige formål herunder barnehager og båthavner som blir drevet av frivillige organisasjoner.*
 - iii. *Andre som kan oppfylle intensjonen i loven, kan søke om fritak. Sakkyndig nemnd blir gitt fullmakt til å avgjøre søknadene.*
 - iv. *Bygninger som har historisk verdi jf. § 7 bokstav b.*
 - v. *Bygninger som helt eller delvis blir brukt til husvære. Fritaket gjelder opptil 3 år fra den tid midlertidig brukstillatelse er gitt eller bygget står ferdig, jf. § 7 bokstav c. Sakkyndig nemnd blir gitt fullmakt til å avgjøre enkeltsaker om skattefritak.*
3. *Hustadvika kommune tar opp lån på 245,4 mill. kroner i hht. lånebehov i budsjettet for 2023. Lånet forutsettes avdratt over investeringsenes levetid, og reguleres i samsvar med reglene om minste tillatte avdrag.*

4. *Hustadvika kommune tar i tillegg opp et lån (Startlån) i Husbanken på 20 mill. kroner for videre utlån. Innfridde utlån brukes til ekstraordinære avdrag på løpende lån.*
5. *Økonomiske mål:*
 - *Netto driftsresultat: 1,75 %*
 - *Disposisjonsfond 5 % av brutto driftsinntekter*
 - *Lånegjeld: Gjeldsgraden skal ikke overstige 100% av brutto driftsinntekt justert for ubrukte lånemidler og gjeld på selvkost.*
6. *Kommunestyret ber om at det legges fram en sak i 2023 om fremtidig drift av grunnskoletilbudet i Hustadvika kommune. Dette skal være en utredning med forslag til endringer som følge av lavere rammeoverføringer til skoleområdet i fremtiden. Endringene som foreslås skal være grundig vurdert, inkludere brukermedvirkning og bidra til faglig kvalitet for alle elevene. Målet er utvikling av en Hustadvikaskole som er attraktiv for innbyggere og for rekruttering av pedagogisk personale. Utredning og vurderinger som angår SFO-tilbudet må være del av dette sakskomplekset. Kommunedirektøren står fritt til å hente inn ekstern kompetanse ved behov, men innenfor dagens rammer. Saken legges frem for kommunestyret til behandling innen kommunestyremøtet i juni 23. Den allerede vedtatt utredning om barnehage må ses i sammenheng, denne skal også legges frem senest ved kommunestyrets junimøte 2023.*
7. *Med mindre annet følger av statlige direktiver med videre, skal kommunens avgifter, betalingssatser og gebyrer for 2023 normalt indeksreguleres i forhold til forventet lønns- og prisvekst. Det er fremmet egne saker på selvkost, helse og oppvekstområdet.*
8. *Endringer*

Ramme oppvekst:

- *Hustadvikaskolen skal gi kvalitet i undervisningen, og Hustadvika kommune skal være en attraktiv kommune for barnefamilier. Derfor ønsker vi fortsatt å satse på skole og oppvekst. Selv om det skjer endring i demografien mener vi det ikke er riktig å redusere midlene til skole så mye som kommunedirektøren foreslår og legger derfor 6 millioner inn igjen på rammen.*
- *Arbeidslivfag i skolen mener vi er viktig. Her kan elevene få praktisk erfaring med å løse arbeidsoppdrag i et arbeidsfellesskap. For mange gir denne muligheten motivasjon og et spennende avbrekk fra en ordinær skoledag. Vi ønsker at Hustadvika skolen fortsatt skal opprettholde dette i ungdomsskolen på dagens nivå.*
- *Eide barneskole – prisjustert og fremskyndet. Bevilgning slik:*

År	2023	2024	2025	2026
Beløp i hele tusen kroner	15 750	148 500	103 500	11 300

Samlet ny ramme: 281 550

- *Så snart planen for plassering av skolebygget og planene tilsier at en kan begynne på uteområdet skal en gjøre snarlige utbedringer og installasjoner for uteområdet. Det er også ønskelig å se på muligheter*

for sambruk av nærmiljøanlegg/installasjoner med Eide ungdomsskole.

- Bevilgning ny kulturskole er også prisjustert og ligger inne med 60,5 mill. kroner for 2023
- Kommunen har et godt fungerende MOT livsmestringskonsept. Det er opplærte instruktører i skolen som gjør en god jobb for ungdommene ved å bidra til å styrke deres livskvalitet, selvfølelse og mot gjennom ulike refleksjoner/oppgaver, såkalte MOT-økter. Vi ønsker videre at MOT skal bestå og anser det som et forebyggende og helsefremmende tiltak, hvor et av målene er at ungdommen skal stå bedre rustet til å ta gode valg for seg selv. Det blir derfor lagt inn igjen i budsjettet.
- Det er behov for å oppgradere uteområder i barnehager. Kommunestyret vedtok å øke rammen for prosjektet til 500 tusen i 2023. Hustadvika kommune skal jobbe for «grønne» uteområder, hvor en skal etterstrebe å bevare naturen, vegetasjon, bruke terrenget som en del av lekeområdet, og unngå i den grad mulig grus, asfalt og gummiunderlag i uteområdene satt av for lag.

Ramme Familiens hus

Vi ønsker å videreføre stillingen ungdomskoordinator og tilfører budsjettet 400` videre ut budsjettperioden. Koordinatoren skal blant annet videreutvikle ungdomsklubben «Pluggen» på Eide og Hubn i Elnesvågen. Det ønskes at det etableres flere lavterskeltilbud ved de kommunale ungdomskubbene, gjerne midt ukers/etter skoletid, og etablering av leksehjelp. Dette skal være et supplement til det ungdomsarbeidet som foregår ute i distriktene

Ramme NAV Hustadvika

Det ble tidligere opprettet en prosjektstilling som familieveileder ved NAV Hustadvika. Familieveileder skal være et lavterskeltilbud til familier som er i en vanskelig sosial og/eller økonomisk situasjon. Stillingen utgår etter planen i mars 2023. Vi ønsker fortsatt å kunne tilby bistand for økonomisk hjelp for de familiene som i denne perioden har det ekstra utfordrende. Å ha en fagperson som er lett tilgjengelig og som kan gi riktig veiledning i denne sårbare perioden med økte levekostnader, vurderer vi som svært viktig for den enkelte familie og ønsker derfor å forlenge stillingen som familieveileder ved NAV ut 2023.

Ramme Landbruk og miljø

Styrkes med 400 000 kr. Med dette gir vi et signal om å heve kompetanse og innsats på tre av kommunens utvalgte bærekraftsmål knyttet til natur og klima. Vi signaliserer også at landbruket fortsatt skal stå sterkt i Hustadvika og videreutvikles i samsvar med disse målene.

Ramme Institusjoner og omsorgsleiligheter og Hjemmebaserte tjenester

- Demenssenteret på Eide skal stå ferdig i 2025. Demenssenteret Eide er oppjustert med prisøkning og ny ramme og utgjør 218 mill. kroner. 2 mill. kroner i 2023 og 108 mill. kroner i 2024 og 2025.
- Ombygging av Bøtunet framskyves også med 1 år.
- Omsorgsboliger på Farstad skal bygges i 2023. Alternativ 3 med utgangspunktet i minimum 7 leiligheter.
- Hverdagsrehabilitering styrkes med 2 millioner.

Vi ønsker å ha fokus på det forebyggende og helsefremmende ved tidlig innsats. Ved å tilby hjemmeboende, som har behov for oppfølging og rehabilitering, et lavterskeltilbud - vil vi kunne bidra til at de eldre og de som er rammet av sykdom, lengre vil kunne bo i eget hjem. De som ikke nyttiggjør seg eller å ønsker å møte opp på gruppetimer som periodevis tilbys på helsehuset, eller som ikke er kandidater for rehabiliteringsoppholdet som FSO tilbyr per i dag, skal få et treningstilbud i hjemmet. Vi ønsker å styrke denne brukergruppen som ikke har behov for en sykehjemsplass, men som kan ha behov for trening i hjemmet, tilrettelegging eller et løft for å mestre de ulike aktivitetene i hverdagen som er nødvendig for å kunne dekke grunnleggende behov. Vi ønsker derfor å styrke hverdagsrehabiliteringsteamet ved å øremerke en fysioterapeutstilling som skal arbeide med forebygging og/eller rehabilitering for de eldre i hjemmet.

- Det legges inn 6 millioner mer på rammen for hjemmebaserte tjenestene. Enheten har høyest sykefravær, og kommunestyret ber om at det jobbes for å øke grunnbemanningen slik at det blir redusert belastning på de ansatte. Det forutsettes at redusert sykefravær, redusert bruk av overtid og vikarer tar inn igjen 4 millioner.
- Det legges også inn 4 millioner på rammen til institusjon og omsorgsleiligheter. Også her ønsker vi at kommunedirektøren skal se på mulighet for å øke grunnbemanning for å redusere sykefraværet. Det forutsettes at 4 millioner tas inn igjen ved reduksjon av sykefravær, redusert overtid bruk av vikarer mm.

Ramme Samfunnsutvikling

- På «frivilligkoordinator helse» styrkes rammen for Samfunnsutvikling med 400`årlig. Det opprettes en frivilligkoordinator i 50 % stilling som knyttes opp omsorgstjenestene i pleie og omsorg. Denne kan kombineres med andre funksjoner, for eksempel demenskoordinator. Det bør være et tett samarbeid med Frivilligsentralen, Dette er i tråd med Helse og velferdsplanen og vil møte behovet for å aktivisere flere frivillige på omsorgsfeltet i årene som kommer.
- Det legges inn inntekt på 18,9 mill. I 2024 og 121 mill. I 2025 i tilskudd fra andre i investeringsbudsjettet. Dette er tilskudd fra Husbanken.

9. Budsjettdisiplin

Merforbruket på drift ser ut til å bli ca 29 mill i 2022. Dette er alvorlig og gjør at kommunestyret forventer at flere tiltak iverksettes for å oppnå budsjettdisiplin.

For 2022 får kommunen dekket hele merforbruket av nye tildelte midler fra regjeringen, men det kan vi ikke forvente neste år.

Kommunestyre forventer budsjettdisiplin på alle enheter og ber kommunedirektøren sette inn tiltak for å unngå merforbruk.

Endring Investeringer:

	2023	2024	2025	2026	Sum-endring i økonomiplanperioden
Omsorgsboliger Farstad	32	(-22)			+10
Demenssenter Eide	2	+108	+108	(-100)	-2 (eks. prisjustering)
Ombygging Bøtunet				19	+19
Ombygging FSO	(-3)	+4,7			+1,7
Tilrettelegging boligtomter	-3,5				-3,5
Asfaltering og vei		+10			+10
Eide Barneskole	+15	+148	+103	+10	Prisjustert
Kulturskole	60,5				Prisjustert
Finansiering					-20
Salg av næringstomter	-15	-5			
Sum					15,2

Endringer drift

	2023	2024	2025	2026	Sum bruk av disp. fond
Oppvekst skole	+3	+3			+6
MOT		+0,5	+0,5	+0,5	+1,5
Ungdomskordinator		+0,4	+0,4	+0,4	+1,2
Frivilligkoordinator Helse	+0,4	+0,4	+0,4	+0,4	+1,6
Gratis hall leie Fræna hallen, Eide hallen, Brynhallen	+0,5	+0,5	+0,5	+0,5	+2
Hjemmebaserte tjenester (hverdagsrehab 2 mill)	+2,5 -1	+2,5 -1	+1,5 -1	+1,5 -1	+4
Institusjoner og omsorgsleiligheter	+1 -1	+1 -1	+1 -1	+1 -1	0
Kommunedirektør	-0,5	-0,5	-0,5	-0,5	-2
Famileveileder NAV Ut 2023	+0,5				+0,5
Landbruk og miljø	0,4	0,4	0,4	0,4	1,6
Sum	+5,8	+6,2	+2,2	+2,2	+16,4

Bevilgninger 2023-2026

Bevilgningsregnskapet - drift	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026
Rammetilskudd	-518 645	-522 300	-522 300	-522 300
Inntekts- og formueskatt	-396 607	-397 884	-397 884	-397 884
Eiendomsskatt	-62 981	-62 981	-62 981	-62 981
Andre generelle driftsinntekter	-50 502	-51 352	-47 602	-50 202
Sum generelle driftsinntekter	-1 028 735	-1 034 517	-1 030 767	-1 033 367
Sum bevilgninger drift	948 735	921 760	899 710	890 510
Avskrivninger	68 000	73 000	77 000	80 000
Sum netto driftsutgifter	1 016 735	994 760	976 710	970 510
Brutto driftsresultat	-12 000	-39 757	-54 057	-62 857
Renteinntekter	-4 000	-4 000	-4 000	-4 000
Utbytter				
Gevinst finansielle omløpsmidler	-4 500	-4 500	-4 500	-4 500
Renteutgifter	63 929	72 661	74 147	71 613
Avdrag på lån	65 000	71 000	76 500	89 500
Netto finansutgifter	120 429	135 161	142 147	152 613
Motpost avskrivninger	-68 000	-73 000	-77 000	-80 000
Netto driftsresultat	40 429	22 404	11 090	9 756
Overføring til investering	-	-	-	-
Avsetning/bruk bundne fond	-	-	-	-
Avsetning/bruk disposisjonsfond	-40 429	-22 404	-11 090	-9 756
Dekning tidligere års merforbruk	-	-		
Som disponering/dekning netto driftsresultat	-40 429	-22 404	-11 090	-9 756
Fremført til inndekning senere år	-	-	-	-

Rammer 2023 - 2026

Sum bevilgning drift	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026
Politisk styring	7 096	6 496	7 096	6 496
Kommunedirektøren	66 627	54 752	54 752	54 752
Samfunnsutvikling	19 384	19 384	19 184	19 184
Familiens hus	98 865	98 865	98 865	98 865
Oppvekst felles	117 134	114 134	111 134	108 134
Kommunale barnehager	56 136	51 936	47 736	47 736
Skoler	180 781	176 531	168 031	162 431
Helse og velferd felles	15 832	15 832	15 832	15 832
Helse og mestring	44 754	44 754	44 754	44 754
Hjemmebaserte tjenester	60 540	62 040	58 790	58 790
Institusjoner og omsorgsleiligheter	114 988	114 988	114 988	114 988
Bofellesskap	118 723	116 223	113 723	113 723
NAV	16 473	15 973	15 973	15 973
Kommunalteknikk	-7 224	-7 224	-7 224	-7 224
Bygg og eiendom	43 712	42 912	41 912	41 912
Plan og byggesak	5 000	4 500	4 500	4 500
Brann og beredskap	12 525	12 275	12 275	12 275
Landbruk og miljø	3 389	3 389	3 389	3 389
Fellesutgifter pensjon	-26 000	-26 000	-26 000	-26 000
SUM bevilgning	948 735	921 760	899 710	890 510

10. Nytt punkt 10: Kommunestyret vedtar å endre budsjettet for 2022 slik:

År (tall i hele tusen)	2022	
Rammetilskudd (økning)	-	7 817
Bruk av disposisjonsfond(reduksjon)		7 817
Netto endring		0

Arbeiderpartiet fremmet følgende forslag:

Drift				
Nye tiltak:				
	2023	2024	2025	2026
Helse og mestring, fysioterapi/ergoterapi	1 200,00	1 200,00	2 100,00	2 100,00
Institusjon	1 200,00	1 200,00	1 200,00	1 200,00
Hjemmebaserte tjenester (økt behov)	1 000,00	1 000,00	2 000,00	2 000,00
Skoler - MOT og styrking av skolebudsjettene	3 000,00	500,00	500,00	500,00
Skole -søsken moderasjon SFO og Barnehage	75,00	75,00	75,00	75,00
Barnehage - søsken moderasjon SFO og Barnehage	125,00	125,00	125,00	125,00
Nav	450,00	700,00	700,00	700,00
Bygg og Eiendom- Halleie	600,00	600,00	600,00	600,00
Sum	7 650,00	5 400,00	7 300,00	7 300,00
Reduksjon:				
Kommunedirektør - Sykefravær	- 1 500,00	- 2 500,00	- 3 000,00	- 3 000,00
Kommunedirektør - Effektiviserings gevinster (Ny og større kommune)	-	- 2 000,00	- 2 000,00	- 3 000,00
Sum	- 1 500,00	- 4 500,00	- 5 000,00	- 6 000,00
Netto	6 150,00	900,00	2 300,00	1 300,00
Investering - økning Endring				
Eide barneskole	15 000,00	135 000,00	100 000,00	
Demenssenter Eide		100 000,00	100 000,00	
Ombygging Bøtunet				19 000,00
Asfaltering og vei	10 000,00	10 000,00	10 000,00	10 000,00
Finansiering:				
Tilskudd fra husbanken		18 900,00	121 000,00	
Disp fond				
IB	92 577,00	52 357,00	40 487,00	33 306,00
Bruk/avseting	- 40 670,00	- 12 570,00	- 7 881,00	4 741,00
UB	51 907,00	39 787,00	32 606,00	38 047,00

Budsjettforklaring AP

Styrkinger i budsjettet

Skoler:

- Det vurderes uforsvarlig å kutte på skole i 2023 utover innsparingene man ennå ikke har innarbeidet fra 2022 før en helhetlig skolestruktur er vurdert.
- MOT - Fjerne foreslått kutt i 2024. Vi må fortsette med holdningsskapende arbeid blant ungdom.

- *Søskenmoderasjon på tvers av Barnehage og SFO*
- Vi forutsetter at det er tilstrekkelige midler i rammen til bøker og andre læremidler.*

Barnehage:

- *Søskenmoderasjon på tvers SFO og Barnehage*

NAV:

- *Familieveilederstillingen opprettholdes*

Bygg og eiendom:

Gratis halleie på kommunale idrettshaller. Gratis halleie mener vi er av stor betydning for kommunens innbyggere. Gjeninnføring av halleie på Eide har medført redusert aktivitet og et mindre variert kultur - og idrettstilbud. Kun 6 kommuner i fylket har betalt halleie og 3 kommuner har reduserte priser. Hustadvika kommune er dermed en av få kommuner som fortsatt har betalt halleie. Gratis halleie vil være et viktig bidrag for å styrke frivilligheten og et vesentlig tiltak for å bidra til utjevning av sosiale ulikheter i helse. Subsidiert av tapte utgifter ved Brynhallen må også kompenseres.

Styrking av helse og mestring(Fysioterapi/Ergoterapi), Hjemmebaserte tjenester og institusjon:

Demografisk utvikling bidrar til endrede behov i alle sektorer i kommunen. På kort sikt er det behov for økt satsing på god demensomsorg, flere øremerkede korttidsplasser (avlastning og rehabilitering); styrking av hjemmetjenesten og en gradvis økning av antall institusjonsplasser. Helse- og rehabiliteringssenter er foreslått utsatt. Ap er skeptisk til dette, men vil bruke 2023 til å vurdere tidligere oppstart. Utsettelsen styrker behovet for en sterkere satsing på hjemmetjeneste og tjenester som ergoterapi og fysioterapi for å bidra til at flere fortsatt kan bo hjemme. Kommunen bør komme i gang med forebyggende hjemmebesøk i løpet av våren 2023.

Opprettelse av husvert ved Fræna sjukeheim. Bidra med blant annet tilrettelegging av måltider og annet praktisk bistand og på den måten sørge for at rett kompetanse brukes på rett sted. Evalueres etter 1 år. Øvrige midler på institusjon bør benyttes til styrking av bemanning.

Alt dette i tråd med Helse- og velferdsplanen.

Reduksjoner/innsparing

Plasseres på rammen til kommunedirektøren, med følgende spesifiseringer og forslag:

Prosjekt for reduksjon av sykefravær:

Vurdere ekstra ressurs på lønn og personal som skal bistå enhetsledere i dette arbeidet. Faktorer som bør vurderes:

- *Heltidskultur*
- *Økt grunnbemanning*
- *Øke driftstilskudd for fysioterapi. Lang venteliste pdd bidrar til økt risiko for langtidsfravær.*
- *Økt fokus på fagutvikling*
- *Økt fokus på arbeidsmiljø, medbestemmelse og ledelse*
- *Etablere vikarpool i barnehagesektor, skolesektor og i Helse og velferdssektoren*
- *Se på om det er tekniske hjelpemidler i helsesektoren som kan avlaste*

- Øke bevilgningen til videreutdanning av personell, spesielt for pedagoger og sykepleiere for å sikre rekruttering for fremtiden og ikke minst motivasjon

Effektiviserings gevinster:

En sammenslått kommune bør definitivt ta mål av seg om en slik gradvis opptrapping av effektiviseringsgevinst. Her bør man se på digitalisering og kanskje også ROR IKT samarbeidet kan være med å gi slike effekter.

Investeringer

Eide Barneskole

Prosjektet ble vedtatt med tydelige føringer om oppstart i 2023 – det kravet må opprettholdes!

Demenssenteret Eide

Hustadvika kommune sliter allerede med alt for høy beleggsprosent etter vedtak om nedleggelse på Farstad. Dette tiltaket kan kanskje frigjøre korttidsplasser noe tidligere for bedre flyt og logistikk i tjenesten.

Ombygging Bøtunet

Når Demenssenteret er klart er det formålstjenlig å iverksette dette tiltaket også som vil gi rasjonaliseringsgevinster. De midlene bør brukes til å styrke personell i helse sektoren så tas ikke ut av budsjettet.

Asfaltering og vei

Vi vet at denne styrkingen på en 5 millioner utover kommunedirektøren sitt budsjett heller ikke er nok for å ivareta generasjonsprinsippet som burde ligget til grunn for enhver faglig tilråding i et budsjett om vedlikehold og ivaretagelse av verdier.

Høyre fremmet følgende forslag:

1. Eiendomsskatt – Endring 2023:

Boliger og fritidseiendommer reduseres fra 4 til 2 promille: (Kostnader - 16 mill. kr.)

Næringseiendommer fra 7 til 5 promille: (kostnader - 7, 5 mill. kr.)

Inndekning i 2023: Kr. 10 mill fra Disposisjonsfondet + 1-1,5%

forbedringsarbeidet/effektivisering = ca. 14 mill kr.

Fra 2024 ytterligere 1% effektivisering forbedringsarbeid.

Effektiviseringen/forbedringsarbeidet tas i de deler av organisasjonen hvor det utgjør minst ulempe for tjenesteproduksjonen.

2. Øke støtten med 5 mill til frivillige lag og organisasjoner. Takes fra disposisjonsfondet.

3. Planlagte investeringer innenfor skole og helse og velferd må ikke forskyves.

Fremskrittspartiet fremmet følgende forslag:

- Vi følger Kommunedirektørens forslag om å ned 20 stillinger i skole og 6-7 i barnehager der det ikke går ut over driften. I tillegg vil vi at Kommunedirektøren ser på muligheten om å ta ned 3- 4 stillinger i Administrasjonen.

- Vi ønsker å beholde praktisk fag/læring i skolen. Å fjerne dette faget/læringen mener vi kan få uheldige konsekvenser for flere elever, da praktisk læring kan være god mestring og avgjørende for å klare skolehverdagen for mange. Dette kan

være elever med diagnoser, elever som er skolelei å falle fra eller elever som har større ferdigheter i praktiske enn teoretiske fag

- *E-skatten : Pga høye drivstoff utgifter, økte matvarer, økte renter, skyhøy strømutgifter ,i tillegg til skatter, avgifter og e-skatt, sliter mange av våre innbyggere i dag. Derfor ønsker vi at e-skatten settes ned 1 promille for hvert av årene 2023,24,25 og 26*

Sjukefraværet :

- *I mange enheter er sjukefraværet veldig høyt. Vi i FrP mener at ved å øke grunnbemanningen vil man å få en mer stabil stab og få ned det høye sjukefraværet .*

- *Heltidskultur : Vi ønsker at Kommunen setter søkelyset på heltidskultur og har som mål å få bort all uønsket deltid og ikke utlyse stillinger under 50%.*

- *Ha fokus på arbeidsmiljøet og ledelse bes sees på.*

Helse og Eldreomsorgen :

- *Vi ønsker at demenssenteret på Eide fremskyves 1 år og står ferdig i 2025*

- *Ombyggingen av Bøtunet skyves frem 1 år*

- *Farstad Omsorgssenter bygges opp som den engang var, til aldersheim med heldøgnsbemanning med plass til minst 25 beboere. Evt kan taket løftes og omsorgsleiligheter bygges i 2 etasje.*

Aktivitetssentrer/ Dagtilbud

- *Vi har flere aktivitetssenter/arbeidsstuer rundt om i kommunen vår, men det følger ikke med penger til disse tilbudene.. Vi ønsker derfor at det settes av en pott på 1.mill kroner som øremerkes til videreutvikle aktivitet og dagtilbud for eldre og personer med nedsatt funksjonsevne.*

Nasjonalturistvei:

Vår nasjonale turistvei i ytre er meget dårlig og mange steder står den ikke i samsvar med brannvatnet til våre innbyggere. Dette ønsker vi at kommunen tar tak i.

Investering:

Prosjekter som er vedtatt blir gjennomført, ellers ønsker vi investeringsstopp på alle nye prosjekter inntil kommunens økonomi er i balanse.

VOTERING

Høyre sitt forslag til budsjett ble tatt opp til votering. Falt med 10 stemmer for, mot 27 stemmer (SP 16, MDG 1, SV 1, KRF 2, AP 7).

Disse stemte for forslaget: H (5), FRP (4), V (1).

Fremskrittspartiet sitt forslag til budsjett ble tatt opp til votering. Falt med 8 stemmer for, mot 29 stemmer (SP 16, MDG 1, SV 1, KRF 2, AP 7, H 2/5).

Disse stemte for forslaget: FRP (4), H (3: Iver B. Kjørsvik, Eli I. Sildnes, Vidar Hals), V (1).

Arbeiderpartiet sitt forslag til budsjett ble tatt opp til votering. Forslaget falt med 12 stemmer for, mot 25 stemmer (FRP 3/4, H 1/5, KRF 2, MDG 1, SP 16, V 1, SV 1). Disse stemte for forslaget: AP 7, FRP 1: Heidi G. Dyrhaug, H 4: Iver Bertil Kjørsvik, Eli I. Sildnes, Lars O. Skarseth, Vidar Hals.

Formannskapetets innstilling ble tatt opp til votering. Innstillinga falt med 5 stemmer for, mot 32 stemmer.

Disse stemte for forslaget: FRP 4, H 1: Vidar Hals.

SP, KRF, MDG, SV sitt forslag til budsjett ble tatt opp til votering. Forslaget ble vedtatt med 23 stemmer for, mot 14 stemmer (AP 6/7, FRP 4, H 3/5, V 1). Disse stemte for forslaget: SP (16), KRF (2), MDG (1), SV (1), AP (1: Hans Bjarne Tennøy), H (2: Eli Iren Sildnes, Lars Ove Skarseth).

Vedtak

1. Kommunestyret vedtar forslag til Handlingsprogram for 2023 – 2026, herunder årsbudsjett for 2023 og økonomi- og handlingsplan for 2023 - 2026. Her inngår bevilgningsoversikt drift og investering, samt sum bevilgning drift (rammeområder) med 948,7 mill. kroner og investering varige driftsmidler (investeringsprosjekter) med 320,5 mill. kroner.
2. I medhold av eiendomsskatteloven §§ 2 og 3, fattes følgende vedtak om eiendomsskatteutskrivningen i Hustadvika kommune for 2023:
 - a. Hustadvika kommune skal i medhold av eiendomsskatteloven §§ 2 og 3a skrive ut eiendomsskatt på alle faste eiendommer i hele kommunen for 2023.
 - b. Det skrives ut eiendomsskatt på det særskilte skattegrunnlaget redusert med fem syvendedeler i 2023 (jf. overgangsregel til eiendomsskatteloven §§ 3 og 4 første ledd første pkt.). Skattesatsen på det særskilte skattegrunnlaget i tidligere Fræna kommune er 7 promille. Skattesatsen på det særskilte skattegrunnlaget i tidligere Eide kommune er 2 promille.
 - c. Den generelle skattesats som skal gjelde for de skattepliktige eiendommene settes til 7 promille (esktl. § 13). I medhold av eiendomsskatteloven § 12a differensieres satsen ved at den skattesats som gjelder boliger og fritidseiendommer settes til 4 promille av skattegrunnlaget.
 - d. For boliger og fritidseiendommer gjelder et bunnfradrag på kr. 200 000,- (esktl. §11).
 - e. Eiendomsskatten for 2023 skrives ut i 4 terminer, men likevel slik at den kan deles i 1 og 12 terminer.
 - f. Med hjemmel i eiendomsskatteloven § 7 gis følgende fritak:
 - i. Stiftelser eller institusjoner som tar sikte på å gagne kommunen, fylket eller staten jf. § 7 bokstav a.
 - ii. Eiendommer tilhørende frivillige lag og organisasjoner som blir brukt til idrett, religiøse og allmennyttige formål herunder barnehager og båthavner som blir drevet av frivillige organisasjoner.
 - iii. Andre som kan oppfylle intensjonen i loven, kan søke om fritak. Sakkyndig nemnd blir gitt fullmakt til å avgjøre søknadene.
 - iv. Bygninger som har historisk verdi jf. § 7 bokstav b.
 - v. Bygninger som helt eller delvis blir brukt til husvære. Fritaket gjelder opptil 3 år fra den tid midlertidig brukstillatelse er gitt eller bygget står ferdig, jf. § 7 bokstav c. Sakkyndig nemnd blir gitt fullmakt til å avgjøre

enkeltsaker om skattefritak.

3. Hustadvika kommune tar opp lån på 245,4 mill. kroner i hht. lånebehov i budsjettet for 2023. Lånet forutsettes avdratt over investeringenes levetid, og reguleres i samsvar med reglene om minste tillatte avdrag.
4. Hustadvika kommune tar i tillegg opp et lån (Startlån) i Husbanken på 20 mill. kroner for videre utlån. Innfridde utlån brukes til ekstraordinære avdrag på løpende lån.
5. Økonomiske mål:
 - Netto driftsresultat: 1,75 %
 - Disposisjonsfond 5 % av brutto driftsinntekter
 - Lånegjeld: Gjeldsgraden skal ikke overstige 100% av brutto driftsinntekt justert for ubrukte lånemidler og gjeld på selvkost.
6. Kommunestyret ber om at det legges fram en sak i 2023 om fremtidig drift av grunnskoletilbudet i Hustadvika kommune. Dette skal være en utredning med forslag til endringer som følge av lavere rammeoverføringer til skoleområdet i fremtiden. Endringene som foreslås skal være grundig vurdert, inkludere brukermedvirkning og bidra til faglig kvalitet for alle elevene. Målet er utvikling av en Hustadvikaskole som er attraktiv for innbyggere og for rekruttering av pedagogisk personale. Utredning og vurderinger som angår SFO-tilbudet må være del av dette sakskomplekset. Kommunedirektøren står fritt til å hente inn ekstern kompetanse ved behov, men innenfor dagens rammer. Saken legges frem for kommunestyret til behandling innen kommunestyremøtet i juni 23. Den allerede vedtatt utredning om barnehage må ses i sammenheng, denne skal også legges frem senest ved kommunestyrets junimøte 2023.
7. Med mindre annet følger av statlige direktiver med videre, skal kommunens avgifter, betalingssetser og gebyrer for 2023 normalt indeksreguleres i forhold til forventet lønns- og prisvekst. Det er fremmet egne saker på selvkost, helse og oppvekstområdet.
8. Endringer

Ramme oppvekst:

- Hustadvikaskolen skal gi kvalitet i undervisningen, og Hustadvika kommune skal være en attraktiv kommune for barnefamilier. Derfor ønsker vi fortsatt å satse på skole og oppvekst. Selv om det skjer endring i demografien mener vi det ikke er riktig å redusere midlene til skole så mye som kommunedirektøren foreslår og legger derfor 6 millioner inn igjen på rammen.
- Arbeidslivfag i skolen mener vi er viktig. Her kan elevene få praktisk erfaring med å løse arbeidsoppdrag i et arbeidsfellesskap. For mange gir denne muligheten motivasjon og et spennende avbrekk fra en ordinær skoledag. Vi ønsker at Hustadvika skolen fortsatt skal opprettholde dette i ungdomsskolen på dagens nivå.

- Eide barneskole – prisjustert og fremskyndet. Bevilgning slik:

År	2023	2024	2025	2026
Beløp i hele tusen kroner	15 750	148 500	103 500	11 300

Samlet ny ramme: 281 550

- Så snart planen for plassering av skolebygget og planene tilsier at en kan begynne på uteområdet skal en gjøre snarlige utbedringer og installasjoner for uteområdet. Det er også ønskelig å se på muligheter for sambruk av nærmiljøanlegg/installasjoner med Eide ungdomsskole.
- Bevilgning ny kulturskole er også prisjustert og ligger inne med 60,5 mill. kroner for 2023
- Kommunen har et godt fungerende MOT livsmestringskonsept. Det er opplærte instruktører i skolen som gjør en god jobb for ungdommene ved å bidra til å styrke deres livskvalitet, selvfølelse og mot gjennom ulike refleksjoner/oppgaver, såkalte MOT-økter. Vi ønsker videre at MOT skal bestå og anser det som et forebyggende og helsefremmende tiltak, hvor et av målene er at ungdommen skal stå bedre rustet til å ta gode valg for seg selv. Det blir derfor lagt inn igjen i budsjettet.
- Det er behov for å oppgradere uteområder i barnehager. Kommunestyret vedtok å øke rammen for prosjektet til 500 tusen i 2023. Hustadvika kommune skal jobbe for «grønne» uteområder, hvor en skal etterstrebe å bevare naturen, vegetasjon, bruke terrenget som en del av lekeområdet, og unngå i den grad mulig grus, asfalt og gummiunderlag i uteområdene satt av for lag.

Ramme Familiens hus

Vi ønsker å videreføre stillingen ungdomsveileder og tilfører budsjettet 400` videre ut budsjettperioden. Koordinatoren skal blant annet videreutvikle ungdomsklubben «Pluggen» på Eide og Hubn i Elnesvågen. Det ønskes at det etableres flere lavterskeltilbud ved de kommunale ungdomskubbene, gjerne midt ukers/etter skoletid, og etablering av leksehjelp. Dette skal være et supplement til det ungdomsarbeidet som foregår ute i distriktene

Ramme NAV Hustadvika

Det ble tidligere opprettet en prosjektstilling som familieveileder ved NAV Hustadvika. Familieveileder skal være et lavterskeltilbud til familier som er i en vanskelig sosial og/eller økonomisk situasjon. Stillingen utgår etter planen i mars 2023. Vi ønsker fortsatt å kunne tilby bistand for økonomisk hjelp for de familiene som i denne perioden har det ekstra utfordrende. Å ha en fagperson som er lett tilgjengelig og som kan gi riktig veiledning i denne sårbare perioden med økte levekostnader, vurderer vi som svært viktig for

den enkelte familie og ønsker derfor å forlenge stillingen som familieveileder ved NAV ut 2023.

Ramme Landbruk og miljø

Styrkes med 400 000 kr. Med dette gir vi et signal om å heve kompetanse og innsats på tre av kommunens utvalgte bærekraftsmål knyttet til natur og klima. Vi signaliserer også at landbruket fortsatt skal stå sterkt i Hustadvika og videreutvikles i samsvar med disse målene.

Ramme Institusjoner og omsorgsleiligheter og Hjemmebaserte tjenester

- Demenssenteret på Eide skal stå ferdig i 2025. Demenssenteret Eide er oppjustert med prisøkning og ny ramme og utgjør 218 mill. kroner. 2 mill. kroner i 2023 og 108 mill. kroner i 2024 og 2025.
- Ombygging av Bøtunet framskyves også med 1 år.
- Omsorgsboliger på Farstad skal bygges i 2023. Alternativ 3 med utgangspunktet i minimum 7 leiligheter.
- Hverdagsrehabilitering styrkes med 2 millioner.

Vi ønsker å ha fokus på det forebyggende og helsefremmende ved tidlig innsats. Ved å tilby hjemmeboende, som har behov for oppfølging og rehabilitering, et lavterskeltilbud - vil vi kunne bidra til at de eldre og de som er rammet av sykdom, lengre vil kunne bo i eget hjem. De som ikke nyttiggjør seg eller å ønsker å møte opp på gruppetimer som periodevis tilbys på helsehuset, eller som ikke er kandidater for rehabiliteringsoppholdet som FSO tilbyr per i dag, skal få et treningstilbud i hjemmet. Vi ønsker å styrke denne brukergruppen som ikke har behov for en sykehjemsplass, men som kan ha behov for trening i hjemmet, tilrettelegging eller et løft for å mestre de ulike aktivitetene i hverdagen som er nødvendig for å kunne dekke grunnleggende behov. Vi ønsker derfor å styrke hverdagsrehabiliteringsteamet ved å øremerke en fysioterapeutstilling som skal arbeide med forebygging og/eller rehabilitering for de eldre i hjemmet.

- Det legges inn 6 millioner mer på rammen for hjemmebaserte tjenestene. Enheten har høyest sykefravær, og kommunestyret ber om at det jobbes for å øke grunnbemanningen slik at det blir redusert belastning på de ansatte. Det forutsettes at redusert sykefravær, redusert bruk av overtid og vikarer tar inn igjen 4 millioner.
- Det legges også inn 4 millioner på rammen til institusjon og omsorgsleiligheter. Også her ønsker vi at kommunedirektøren skal se på mulighet for å øke grunnbemanning for å redusere sykefraværet. Det forutsettes at 4 millioner tas inn igjen ved reduksjon av sykefravær, redusert overtid bruk av vikarer mm.

Ramme Samfunnsutvikling

- På «frivilligkoordinator helse» styrkes rammen for Samfunnsutvikling med 400` årlig. Det opprettes en frivilligkoordinator i 50 % stilling som knyttes opp omsorgstjenestene i pleie og omsorg. Denne kan kombineres med andre funksjoner, for eksempel demenskoordinator. Det bør være et tett samarbeid med Frivilligsentralen, Dette er i tråd med Helse og velferdsplanen og vil møte behovet for å aktivisere flere frivillige på omsorgsfeltet i årene som kommer.
- Det legges inn inntekt på 18,9 mill. I 2024 og 121 mill. I 2025 i tilskudd fra andre i investeringsbudsjettet. Dette er tilskudd fra Husbanken.

9. Budsjettdisiplin

Merforbruket på drift ser ut til å bli ca 29 mill i 2022. Dette er alvorlig og gjør at kommunestyret forventer at flere tiltak iverksettes for å oppnå budsjettdisiplin.

For 2022 får kommunen dekket hele merforbruket av nye tildelte midler fra regjeringen, men det kan vi ikke forvente neste år.

Kommunestyre forventer budsjettdisiplin på alle enheter og ber kommunedirektøren sette inn tiltak for å unngå merforbruk.

Endring Investeringer:

	2023	2024	2025	2026	Sum- <u>endring i økonomiplanperioden</u>
Omsorgsboliger Farstad	32	(-22)			+10
Demenssenter Eide	2	+108	+108	(-100)	-2 (eks. prisjustering)
Ombygging Bøtunet				19	+19
Ombygging FSO	(-3)	+4,7			+1,7
Tilrettelegging boligtomter	-3,5				-3,5
Asfaltering og vei		+10			+10
Eide Barneskole	+15	+148	+103	+10	Prisjustert
Kulturskole	60,5				Prisjustert
Finansiering Salg av næringstomter	-15	-5			-20
Sum					15,2

Endringer drift

	2023	2024	2025	2026	Sum bruk av disp. fond
Oppvekst skole	+3	+3			+6
MOT		+0,5	+0,5	+0,5	+1,5
Ungdomskordinator		+0,4	+0,4	+0,4	+1,2
Frivilligkoordinator Helse	+0,4	+0,4	+0,4	+0,4	+1,6
Gratis hall leie Fræna hallen, Eide hallen, Brynhallen	+0,5	+0,5	+0,5	+0,5	+2
Hjemmebaserte tjenester (hverdagsrehab 2 mill)	+2,5 -1	+2,5 -1	+1,5 -1	+1,5 -1	+4
Institusjoner og omsorgsleiligheter	+1 -1	+1 -1	+1 -1	+1 -1	0
Kommunedirektør	-0,5	-0,5	-0,5	-0,5	-2
Famileveileder NAV Ut 2023	+0,5				+0,5
Landbruk og miljø	0,4	0,4	0,4	0,4	1,6
Sum	+5,8	+6,2	+2,2	+2,2	+16,4

Bevilgninger 2023-2026

Bevilgningsregnskapet - drift	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026
Rammetilskudd	-518 645	-522 300	-522 300	-522 300
Inntekts- og formueskatt	-396 607	-397 884	-397 884	-397 884
Eiendomsskatt	-62 981	-62 981	-62 981	-62 981
Andre generelle driftsinntekter	-50 502	-51 352	-47 602	-50 202
Sum generelle driftsinntekter	-1 028 735	-1 034 517	-1 030 767	-1 033 367
Sum bevilgninger drift	948 735	920 260	900 460	891 260
Avskrivninger	68 000	73 000	77 000	80 000
Sum netto driftsutgifter	1 016 735	993 260	977 460	971 260
Brutto driftsresultat	-12 000	-41 257	-53 307	-62 107
Renteinntekter	-4 000	-4 000	-4 000	-4 000
Utbytter				
Gevinst finansielle omløpsmidler	-4 500	-4 500	-4 500	-4 500
Renteutgifter	63 929	72 661	74 147	71 613
Avdrag på lån	65 000	71 000	76 500	89 500
Netto finansutgifter	120 429	135 161	142 147	152 613
Motpost avskrivninger	-68 000	-73 000	-77 000	-80 000
Netto driftsresultat	40 429	20 904	11 840	10 506
Overføring til investering	-	-	-	-
Avsetning/bruk bundne fond	-	-	-	-
Avsetning/bruk disposisjonsfond	-40 429	-20 904	-11 840	-10 506
Dekning tidligere års merforbruk	-	-		
Som disponering/dekning netto driftsr	-40 429	-20 904	-11 840	-10 506

Rammer 2023 - 2023

Sum bevilgning drift	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026
Politisk styring	7 096	6 496	7 096	6 496
Kommunedirektøren	66 627	54 752	54 752	54 752
Samfunnsutvikling	19 384	19 384	19 184	19 184
Familiens hus	98 865	98 865	98 865	98 865
Oppvekst felles	117 134	114 134	111 134	108 134
Kommunale barnehager	56 136	51 936	47 736	47 736
Skoler	180 781	176 531	168 031	162 431
Helse og velferd felles	15 832	15 832	15 832	15 832
Helse og mestring	45 254	45 254	45 254	45 254
Hjemmebaserte tjenester	60 040	60 040	59 040	59 040
Institusjoner og omsorgsleiligh	114 988	114 988	114 988	114 988
Bofellesskap	118 723	116 223	113 723	113 723
NAV	16 473	15 973	15 973	15 973
Kommunalteknikk	-7 224	-7 224	-7 224	-7 224
Bygg og eiendom	43 712	42 912	41 912	41 912
Plan og byggesak	5 000	4 500	4 500	4 500
Brann og beredskap	12 525	12 275	12 275	12 275
Landbruk og miljø	3 389	3 389	3 389	3 389
Fellesutgifter pensjon	-26 000	-26 000	-26 000	-26 000
SUM bevilgning	948 735	920 260	900 460	891 260

10. Kommunestyret vedtar å endre budsjettet for 2022 slik:

År (tall i hele tusen)	2022
Rammetilskudd (økning)	- 7 817
Bruk av disposisjonsfond(reduksjon)	7 817
Netto endring	0